

Institucionální vědecký kapitál a individuální výkonnost ekonomů v ČR*

František TURNOVEC**

1. Úvod

Atributem kvalitního vědeckého výzkumu je skutečnost, že jeho výsledky nacházejí cestu do prestižních vědeckých publikací (zejména časopisů) a že jsou pak jinými badateli hojně využívány (citovány). Z tohoto vycházejí různé metodiky měření vědecké výkonnosti pracovišť a jednotlivců. V oblasti ekonomie existuje celá řada národních studií – např. (Bauwens 1998) –, v USA vznikají „žebříčky“ institucí a jednotlivců již po delší dobu. Poslední evropské studie (nezahrnující ještě nové členské státy EU), sponzorované *European Economic Association*, byly publikovány koncem roku 2003 (Nery et. al., 2003). Neexistuje přitom žádná obecně přijatá metodika, která by měla charakter normy ((více o této problematice (Gregor, 2005)).

V tomto článku informujeme o výsledcích studie publikačních a citačních ukazatelů ekonomů a ekonomických institucí v České republice za období 1994–2003. Vycházíme přitom ze schopnosti českých ekonomů uplatnit se na mezinárodním akademickém trhu.

Jedním z cílů studie je porovnat objektivně měřitelný vědecký potenciál ekonomických fakult, institutů, resp. kateder (na neekonomických fakultách) a neuniverzitních výzkumných pracovišť podle toho, jak jsou vědecké výsledky jejich pracovníků reflektovány mezinárodním akademickým trhem. V této souvislosti hovoříme o vědeckém kapitálu pracovišť měřeném mezinárodně zaznamenanými výkony jejich současných pracovníků za určité časové období (bez ohledu na institucionální příslušnost pracovníků v různých časových intervalech zkoumaného období).

V části 2 článku uvádíme popis metodiky měření a definujeme základní používané pojmy – formálnější rozbor metodiky viz též (Turnovec, 2004a, 2004b). Část 3 článku je věnována výsledkům zpracování. V části 4 se pokoušíme o několik obecnějších závěrů, které vyplývají z výsledků studie.

---

* Tento výzkum je podporován Grantovou agenturou České republiky, projekt č. 402/04/1214, „Mikroekonomie vysokoškolského vzdělávání a měření vědecké výkonnosti vysokých škol“. Na výzkumu se podílejí jako spoluřešitelé Jiří Hlaváček, Tomáš Cahlík, Jiří Kameníček, Hana Pessrová, Jana Marková a Martin Gregor. Na vyhledávání údajů z mezinárodních databází se podíleli Martin Gregor, Lenka Gregorová a Dagmar Skůpová.

** IES FSV UK a CERGE-EI Praha (turnovec@mbox.fsv.cuni.cz)

2. Metodika měření

První krokem při vytváření metodiky byla volba údajů, z nichž studie vychází (co měřit?). Zvolili jsme záznamy o publikacích a citacích z mezinárodních databází *Web of Science* (WoS) a *EconLit*. Záznamy v mezinárodních databázích sice nezachycují veškerou vědeckou produkci, lze však vycházet z hypotézy, že jsou lepším indikátorem přítomnosti na světovém akademickém trhu než domácí databáze či databáze jednotlivých pracovišť a že vědecký kapitál je z kvantitativního hlediska úměrný frekvenci výskytu prací/autorů v těchto databázích

Vydavatelem databáze *Web of Science* je *Thomson Institute for Scientific Information* (Thomson ISI). Publikční záznamy WoS sledují celkově 8 700 (z ekonomie zhruba 170) odborných impaktovaných časopisů. Zahrnují tři typy záznamů: článek (*article*), knižní recenzi (*book review*) a zprávu (*editorial material*). Sledovaný okruh časopisů je průběžně aktualizován. Citační záznamy WoS obsahují pouze citace v impaktovaných časopisech, ale uvádějí všechny citované práce, bez ohledu na to, kde byly publikovány.

Impaktový faktor časopisu, zavedený v 60. letech 20. století, je dlouhodobě sledovaná proměnná, která udává, nakolik je „průměrný článek“ daného časopisu citován v určitém období v jiných sledovaných časopisech. V této studii vycházíme z tzv. *dvouletého impaktového faktoru* (IF²) z roku 2003 (podle *Journal of Citation Records*). Udává podíl všech citací z roku 2003 k počtu článků z let 2001 a 2002. Citace jsou sečteny prostým součtem ze všech sledovaných časopisů. Například impaktový faktor 0,2 poskytuje informaci, že na pět článků v daném časopise připadá jedna citace v sledovaném souboru časopisů.¹

Vydavatelem databáze *EconLit* je *American Economic Association*. Databáze obsahuje publikační záznamy o článcích ze zhruba 850 ekonomických časopisů (širší okruh než WoS),² knižních publikací, resp. statí z knižních publikací (vybraných podle *Annotated Listing of New Books* z *Journal of Economic Literature*), obhájené disertace z amerických univerzit a working papers z vybraných pracovišť.

Základní měrnou jednotkou je tedy záznam o publikaci z databází WoS a *EconLit* a záznam o citaci z databáze WoS. Uvažují se pouze výzkumné publikace (nikoliv knižní recenze a zprávy) v impaktovaných časopisech (databáze WoS) a některé neimpaktované výzkumné publikace, ať již v časopisech, nebo v knihách (sledované databázi *EconLit*). Neomezujeme se pouze na ekonomické časopisy a vyhledáváme v celé databázi (jsou zahrnuty i politologické, sociologické, matematické a další práce, pokud jsou v databázi uvedeny). Z povahy databáze WoS vyplývá, že jsou sledovány pouze citace v impaktovaných časopisech, přičemž citovaná publikace může být uveřej-

¹ Pro zajímavost uvádíme impaktové faktory některých časopisů vydávaných v ČR: *Kybernetika* 0,319, *Politická ekonomie* 0,235, *Finance a úvěr - Czech Journal of Economics and Finance* 0,112, *Sociologický časopis - Czech Sociological Review* 0,063. Celkem je v ČR vydáváno 26 impaktovaných časopisů, většinou lékařských a přírodovědných oborů. Pro srovnání: impaktové faktory některých prestižních světových časopisů: *Journal of Economic Literature* 5,243, *American Economic Review* 2,196, *Journal of Economic Perspectives* 2,677, *European Economic Review* 1,021.

² Také některé neimpaktované časopisy, z českých *Prague Economic Papers*.

něna kdekoliv. Vyloučeny jsou autocitace. Vyskytne-li se záznam o stejné publikaci v obou databázích, zohledňuje se pouze jednou.

Sledovaným obdobím je 10 let: roky 1994 až 2003. Znamená to, že publikace a citace musejí pocházet z tohoto období, u citací však nesledujeme rok vydání citované práce, takže citační záznam se může týkat i starší publikace.

Metodika váží jednotlivé publikační a citační záznamy s přihlédnutím k impaktovým faktorům a počtu autorů, nebere však do úvahy rozsah publikace (počet stran). Nevylučuje publikace v neimpaktovaných časopisech a knihách, pokud jsou evidovány v databázi EconLit. Váhu jednoho záznamu jsme definovali takto:

$$\frac{(1 + if)}{n}$$

kde: *if* je impaktový faktor časopisu publikace, resp. impaktový faktor časopisu citace, *n* je počet autorů publikované nebo citované práce.

Znamená to, že váha publikace, resp. citace, přiřazená autorovi, roste s impaktovým faktorem časopisu, v němž se vyskytuje, a klesá s počtem spoluautorů.

Sledovanou institucí je buď ekonomická fakulta, jde-li o fakultu s výlučně ekonomickými studijními programy, nebo ekonomické pracoviště neekonomické (resp. interdisciplinární) fakulty, ústav, institut, resp. katedra nebo neuniverzitní ekonomické výzkumné pracoviště. S cílem vyloučit duplicity (jednotlivec může reprezentovat pouze jednu instituci) sledujeme v rámci jedné instituce pouze pracovníky na plný úvazek, resp. v hlavním pracovním poměru, v kategorii vědeckých, výzkumných a vědecko-pedagogických pracovníků. Do analýzy individuální výkonnosti jsme zařadili i ekonomy, kteří nepůsobí v rámci sledovaných institucí (např. významné ekonomy, kteří jsou zaměstnání ve veřejné správě, bankovním sektoru apod.).

Vážený součet publikací jednoho autora nazýváme jeho publikační skóre, analogicky je definováno citační skóre. Součet publikačních, resp. citačních skóre všech pracovníků jedné instituce nazýváme instituční publikační, resp. citační skóre. Součet institučního publikačního a citačního skóre nazýváme celkové skóre instituce. Vzhledem k různému počtu pedagogických a vědeckých pracovníků různých institucí používáme pro porovnání vědeckého kapitálu institucí skóre na jednoho pracovníka (aritmetický průměr).

3 . Výsledky

Sběr údajů proběhl v roce 2004. Nejprve jsme pomocí internetu vytvořili předběžné seznamy pracovníků jednotlivých institucí ekonomické výuky a výzkumu v ČR. Potom jsme jmenovitě požádali každou instituci (typicky proděkana pro vědu a výzkum), aby poskytla seznamy svých pracovníků v hlavním pracovním poměru na katedrách s ekonomickým zaměřením. Po-

³ Například publikace 3 spoluautorů v časopise *European Journal of Operational Research* má pro každého z nich váhu $(1 + 0,605)/3 = 0,535$, kde 0,605 je impaktový faktor práce publikujícího časopisu. Citace této publikace v časopise *Group Decision and Negotiation* má pro každého z autorů váhu $(1 + 1,038)/3 = 0,6793$, kde 1,038 je impaktový faktor citujícího časopisu.

TABULKA 1 Sledované instituce

instituce	zkratka
UK v Praze, Institut ekonomických studií FSV	UK FSV IES
UK v Praze, Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium (CERGE) & AV ČR, Národohospodářský ústav (EI)	CERGE-EI
VŠE, Fakulta financí a účetnictví	VŠE FFU
VŠE, Fakulta mezinárodních vztahů	VŠE FMV
VŠE, Fakulta podnikohospodářská	VŠE FPH
VŠE, Fakulta informatiky a statistiky	VŠE FIS
VŠE, Fakulta národohospodářská	VŠE FNH
VŠE, Fakulta managementu	VŠE FM
MU Brno, Ekonomicko-správní fakulta	MU ESF
Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní	UP FES
Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu	UHK FIM
VŠB-TU Ostrava, Ekonomická fakulta	VŠB EF
Západočeská univerzita, Fakulta ekonomická	ZČU FE
Jihočeská univerzita, ekonomické katedry Zemědělské fakulty	JČU FZ
Technická univerzita, Liberec, Hospodářská fakulta	TUL HF
Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta	SUO OPF
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky	UTB FME
Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta	ČZU FPE
Mendlova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Provozně ekonomická fakulta	MZU FPE
Univerzita J. E. Purkyně, Fakulta sociálně-ekonomická	UJEP FSE
Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, oddělení ekonometrie	ÚTIA
Česká národní banka	ČNB
VŠ ekonomie a managementu, Centrum ekonomických studií	VŠEM CES
NEWTON College	NEWTON Col.
nezařazení	NA

kud jsme upřesněné seznamy neobdrželi, vycházeli jsme z předběžných vlastních seznamů; instituce, pro něž takovéto seznamy nebyly k dispozici, jsme do hodnocení nezařadili.

V tomto článku uvádíme výsledky zpracování 4 302 publikačních a citačních záznamů (vyhledaných v databázích WoS a Econlit) 1 216 pracovníků 24 institucí a 13 nezařazených ekonomů, z toho 1 222 publikačních a 3 167 citačních záznamů. Seznam sledovaných institucí obsahuje *tabulka 1*.

Tabulka 2 obsahuje výsledky analýzy vědeckého kapitálu sledovaných 22 veřejných institucí (pracoviště veřejných vysokých škol, AV ČR a ČNB) podle vážených publikačních záznamů. Instituce jsou uspořádány podle průměrného publikačního skóre (na jednoho pracovníka v hlavním pracovním poměru). U institucí, které neverifikovaly seznamy pracovníků, mohou být drobné odchylky v použitých a skutečných počtech pracovníků v hlavním pracovním poměru.

Sloupec (2) tabulky 2 obsahuje název instituce, sloupec (3) počet pracovníků v hlavním pracovním poměru v pedagogické a vědecké kategorii, sloupec (4) celkový počet publikačních záznamů v databázích WoS a EconLit, sloupec (5) počet záznamů o publikacích mimo ČR a SR, sloupec (6) počet záznamů o publikacích v ČR a SR,⁴ sloupec (7) celkové publikační skóre instituce (vážený součet všech záznamů všech pracovníků instituce), sloupec (8) průměrné publikační skóre (na jednoho pracovníka), sloupec (9) podíl instituce na celkovém počtu pracovníků (v %), sloupec (10) podíl instituce

TABULKA 2 Žebříček veřejných institucí podle průměrného publikačního skóre (1994–2003)

po- radí	instituce	pracov- níků	publikační záznamy			publikační skóre				
			(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
			cel- kem	zahra- niční	domá- cí	absolutní	průměr	% pra- covníků	% výkon	podíl (10)/(9)
1	CERGE-EI	21	182	121	61	155,01	7,38	1,74	16,97	9,74
2	UK FSV IES	22	156	44	112	131,05	5,96	1,83	14,35	7,86
3	ČNB	54	253	54	199	196,01	3,63	4,48	21,46	4,79
4	ÚTIA	10	34	25	9	33,91	3,39	0,83	3,71	4,47
5	VŠE FNH	38	52	6	46	42,15	1,11	3,15	4,62	1,46
6	VŠE FFU	78	79	7	72	77,50	0,99	6,47	8,49	1,31
7	VŠE FIS	85	81	13	68	74,67	0,88	7,05	8,18	1,16
8	VŠE FMV	78	63	12	51	63,08	0,81	6,47	6,91	1,07
9	UHK FIM	13	9	3	6	10,40	0,80	1,08	1,14	1,06
10	MU EF	26	13	5	8	14,03	0,54	2,16	1,54	0,71
11	VŠB EF	144	65	11	54	56,46	0,39	11,95	6,18	0,52
12	VŠE FPH	86	25	3	22	22,23	0,26	7,14	2,43	0,34
13	VŠE FM	35	8	7	1	7,09	0,20	2,90	0,78	0,27
14	TUL HF	36	6	0	6	7,04	0,20	2,99	0,77	0,26
15	JČU FZ	46	4	0	4	4,12	0,09	3,82	0,45	0,12
16	ČZU FPE	111	14	2	12	6,73	0,06	9,21	0,74	0,08
17	SUO OPF	42	6	3	3	2,52	0,06	3,49	0,28	0,08
18	UTB FME	57	3	3	0	3,00	0,05	4,73	0,33	0,07
19	UJEP FSE	29	1	1	0	1,00	0,03	2,41	0,11	0,05
20	MZU FPE	75	3	1	2	2,35	0,03	6,22	0,26	0,04
21	UP FES	65	3	3	0	1,83	0,03	5,39	0,20	0,04
22	ZČU FE	54	1	0	1	1,06	0,02	4,48	0,12	0,03
	celkem	1205	1061	324	737	913,255	0,76	100,00	100,00	

na celkovém publikačním skóre (v %), sloupec (11) udává poměr hodnoty ve sloupcích (10) a (9), tj. kolikrát převyšuje podíl instituce na celkové výkonnosti podíl na celkovém počtu pracovníků.

Průměrné publikační skóre za sledovaný soubor pracovníků je 0,76 (údaj v sloupci (8) posledního řádku tabulky). Přepočítáme-li to na nevážené publikace, dostaneme zhruba 0,88 publikace na pracovníka za desetileté období. Pouze prvních 9 ze sledovaných 22 pracovišť převyšuje tento průměr: CERGE-EI (sdružené vědecko-pedagogické pracoviště Univerzity Karlovy a AV ČR), IES FSV UK, výzkumné útvary České národní banky, oddělení ekonometrie ÚTIA, čtyři fakulty VŠE (FNH, FFU, FIS, FMV) a Fakulta informatiky a managementu Univerzity v Hradci Králové. Absolutně nejvýkonnější institucí je Česká národní banka s 253 publikačními záznamy, následovaná CERGE-EI se 182 záznamy (ovšem s největším počtem 121 za-

⁴ I když z formálního hlediska je Slovensko zahraničím, domníváme se, že vzhledem k historickému vývoji, absenci jazykových bariér a tradičním kontaktům poskytuje ČR a SR stejné akademické prostředí se snazším přístupem ke v nich vydávaným odborným časopisům v porovnání s publikováním v jiných regionech. Proto se domníváme, že dělení na „domácí“ a „zahraniční“ (ve výše uvedeném smyslu) publikace má stále ještě určitou informační hodnotu. Většina publikací v prostoru ČR a SR je v češtině (pouze část v angličtině – *Prague Economic Papers* a částečně *Finance a úvěr-Czech Journal of Economics and Finance*), prakticky všechny publikace mimo tento prostor jsou v angličtině.

TABULKA 3

institute	pracovníků	publikační záznamy			publikační skóre	
		(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
(2)	(3)	celkem	zahraniční	domácí	absolutní	průměr
NEWTON Col.	4	25	3	22	21,48	5,37
VŠEM CES	7	27	1	26	25,70	3,67

hraničních publikací) a Institutem ekonomických studií FSV UK se 156 záznamy. Počet zahraničních publikací zhruba odpovídá počtu publikací v angličtině.⁵

Připomínáme, že žebříček institucí nevyjadřuje ve striktním slova smyslu jejich vědeckou výkonnost (nejde o reflexi počtu a kvality publikací vytvořených na těchto pracovištích za desetileté období), ale spíše jejich vědecký potenciál daný aktuálním personálním složením (součet individuální výkonnosti jejich pracovníků podle stavu k 31. 12. 2003 bez ohledu na to, kde byli tito pracovníci v různých obdobích sledovaných deseti let zaměstnání předtím). Tabulka dokumentuje významné rozdíly ve vybavenosti „vědeckým kapitálem“ různých institucí: například jeden „průměrný“ pracovník CERGE-EI vykazuje za deset let vyšší publikační skóre (7,38) než 223 pracovníků UJEP FSE, MZU FPE, UP FES a ZČU FE dohromady (6,25).

Pro srovnání uvádíme také výsledky dvou malých soukromých pracovišť, Newton College a Centra ekonomických studií VŠEM – *tabulka 3*. Jde o nadprůměrné výsledky v porovnání s veřejnými institucemi, v žebříčku by se umístily na třetím a čtvrtém místě.

V *tabulce 4* uvádíme žebříček „Top 50“ českých ekonomů podle publikačního skóre. Tabulka obsahuje i „solitéry“, ekonomy, kteří působí jinde než ve sledovaných institucích ekonomické výuky a výzkumu (v příslušném sloupci „institute“ jsou označeni NA). Tabulka vychází ze souboru údajů o 1 229 pracovnících.⁶ Pro zajímavost: z těchto 1 229 pracovníků má pouze 251 alespoň jeden záznam o výzkumné publikaci v mezinárodních databázích WoS a EconLit.

Tabulka 5 obsahuje výsledky analýzy vědeckého kapitálu sledovaných 22 institucí podle vážených citačních záznamů. Význam jednotlivých sloupců je obdobný jako v tabulce 2. Citační záznamy byly vyhledány v databázi WoS; jde vesměs o citace v impaktovaných časopisech, vyloučeny byly autocitace.

Průměrné citační skóre za sledovaný soubor pracovníků je 2,876 (údaj v sloupci (8) posledního řádku tabulky). Přepočítáme-li to na nevážené ci-

⁵ Ve skutečnosti je počet publikací v angličtině o něco vyšší, protože některé domácí časopisy publikují všechny nebo některé články v angličtině, například *Prague Economic Papers*, *Finance a úvěr-Czech Journal of Economics and Finance*, *Kybernetika*, *Sociologický časopis – Czech Sociological Review*.

⁶ Je třeba vzít také do úvahy, že žebříček vyjadřuje pouze stav k určitému datu za určité období, nereflexuje takové skutečnosti, jako je věk autorů, délka praxe, kvalifikace apod., které rovněž ovlivňují individuální publikační výkonnost za delší období. Ve zpracovaných záznamech mohou dosud chybět údaje o některých v České republice působících ekonomech.

TABULKA 4 „Top 50“ českých ekonomů podle publikačního skóre

pořadí	příjmení	jméno	instituce	počet publikačních záznamů			publikační skóre
				celkem	zahraniční	domácí	
1	Kočenda	Evžen	CERGE-EI	29	13	16	26,885
2	Hanousek	Jan	CERGE-EI	37	24	13	22,909
3	Tomšík	Vladimír	NEWTON	25	3	22	21,576
4	Klaus	Václav	NA	19	10	9	20,689
5	Dědek	Oldřich	ČNB	18	6	12	20,444
6	Holub	Tomáš	ČNB	24	3	21	19,388
7	Ortmann	Andreas	CERGE-EI	21	21	0	19,157
8	Turnovec	František	UK FSV IES	19	9	10	19,000
9	Izák	Vratislav	VŠE FFU	18	2	16	18,506
10	Janáček	Kamil	NA	24	3	21	16,359
11	Šmídková	Kateřina	ČNB	23	6	17	16,040
12	Mareš	Milan	ÚTIA	16	9	7	15,635
13	Komárek	Luboš	ČNB	20	2	18	15,533
14	Benáček	Vladimír	NA	17	8	9	15,212
15	Mandel	Martin	VŠE FFU	16	2	14	14,714
16	Holman	Robert	VŠE FNH	11	0	11	13,350
17	Jílek	Josef	ČNB	14	2	12	12,951
18	Kotlán	Viktor	VŠB EF	14	1	13	12,536
19	Holub	Alois	VŠE FMV	11	0	11	12,498
20	Schneider	Ondřej	UK FSV IES	15	3	12	11,939
21	Frait	Jan	ČNB	14	1	13	11,837
22	Mejstřík	Michal	UK FSV IES	14	9	5	11,738
23	Hrnčíř	Miroslav	ČNB	13	10	3	11,315
24	Jurajda	Štěpán	CERGE-EI	12	10	2	10,975
25	Mlčoch	Lubomír	UK FSV IES	10	2	8	10,929
26	Janda	Karel	UK FSV IES	15	6	9	9,841
27	Urban	Luděk	UK FSV IES	9	2	7	9,817
28	Bohatá	Marie	NA	8	8	0	9,618
29	Cahlík	Tomáš	UK FSV IES	8	3	5	9,186
30	Zemplinerová	Alena	CERGE-EI	12	6	6	8,995
31	Víšek	Jan Ámos	UK FSV IES	8	6	2	8,908
32	Tošovská	Eva	CERGE-EI	9	2	7	8,816
33	Hušek	Roman	VŠE FIS	8	0	8	8,793
34	Lízal	Lubomír	CERGE-EI	12	8	4	8,520
35	Loužek	Marek	NA	8	0	8	8,293
36	Kaňková	Vlasta	ÚTIA	7	6	1	8,276
37	Vencovský	František	VŠE FFU	7	0	7	8,153
38	Austin	Andrew	CERGE-EI	5	5	0	8,024
39	Tůma	Zdeněk	ČNB	12	7	5	8,015
40	Kadeřábková	Anna	VŠEM CES	8	0	8	7,675
41	Macháček	Martin	VŠB EF	8	0	8	7,424
42	Žigič	Kresimir	CERGE-EI	6	6	0	7,353
43	Arlt	Josef	VŠE FIS	10	0	10	7,340
44	Zmeškal	Zdeněk	VŠB EF	6	2	4	7,299
45	Vavrejšnová	Marie	CERGE-EI	8	2	6	7,117
46	Žák	Milan	VŠEM CES	7	0	7	6,940
47	Hájek	Mojmír	VŠEM CES	8	0	8	6,775
48	Mertlík	Pavel	NA	6	3	3	6,640
49	Pánková	Václava	VŠE FIS	7	0	7	6,558
50	Sladký	Karel	ÚTIA	7	6	1	6,497

TABULKA 5 Žebříček veřejných institucí podle průměrného citačního skóre (1994–2003)

po- řadí	instituce	pracov- níků	citační záznamy			citační skóre		(9)	(10)	(11)
			(4) cel- kem	(5) zahra- niční	(6) domá- cí	(7) absolutní	(8) průměr			
1	CERGE-EI	21	298	219	79	474,82	22,61	1,74	13,70	7,86
2	UK FSV IES	22	337	142	195	461,64	20,98	1,83	13,32	7,30
3	ÚTIA	10	138	92	46	199,82	19,98	0,83	5,77	6,95
4	UTB FME	57	609	606	3	859,20	15,07	4,73	24,80	5,24
5	ČNB	54	410	138	272	471,83	8,74	4,48	13,62	3,04
6	VŠE FNH	38	113	33	80	142,54	3,75	3,15	4,11	1,30
7	VŠE FFU	78	207	18	189	240,41	3,08	6,47	6,94	1,07
8	VŠE FMV	78	127	28	99	144,73	1,86	6,47	4,18	0,65
9	VŠE FIS	85	100	29	71	127,41	1,50	7,05	3,68	0,52
10	VŠE FPH	86	72	3	69	82,25	0,96	7,14	2,37	0,33
11	VŠE FM	35	24	16	8	29,19	0,83	2,90	0,84	0,29
12	VŠB EF	144	82	2	80	86,44	0,60	11,95	2,49	0,21
13	MU EF	26	11	4	7	15,58	0,60	2,16	0,45	0,21
14	TUL HF	36	15	1	14	17,29	0,48	2,99	0,50	0,17
15	JČU FZ	46	15	1	14	17,21	0,37	3,82	0,50	0,13
16	SUO OPF	42	11	1	10	13,02	0,31	3,49	0,38	0,11
17	ČZU FPE	111	31	8	23	34,33	0,31	9,21	0,99	0,11
18	ZČU FE	54	13	0	13	15,88	0,29	4,48	0,46	0,10
19	UJEP FSE	29	7	0	7	8,18	0,28	2,41	0,24	0,10
20	UP FES	65	11	5	6	12,79	0,20	5,39	0,37	0,07
21	MZU FPE	75	8	0	8	9,36	0,12	6,22	0,27	0,04
22	UHK FIM	13	1	0	1	1,24	0,10	1,08	0,04	0,03
	celkem	1205	2640	1346	1294	3465,132	2,876	100	100	

tace, dostaneme zhruba 2,19 citace na pracovníka za desetileté období. Více než polovina citací je v zahraničních časopisech.

Pořadí institucí podle citačního skóre se příliš neliší od pořadí podle publikačního skóre, jedinou výjimkou je skok Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně z 18. místa publikačním žebříčkem na 4. místo v citačním žebříčku. Tato situace signalizuje úskalí použité metodiky: je výsledkem skutečnosti, že mezi pracovníky v hlavním pracovním poměru fakulta uvádí významného českého ekonoma Milana Zeleného, který působil od konce šedesátých let minulého století v USA. Milan Zelený je uznávaným a dosud hojně citovaným odborníkem v oblasti operačního výzkumu a vícekritériálního rozhodování, i když v současnosti již téměř nepublikuje. Z 609 citačních záznamů pracovníků FME UTB je 604 citací prací Milana Zeleného, pouze 5 citací zbývá na ostatní pracovníky fakulty. Důležitou informací v podobných uspořádáních, kterou chceme doplnit, by měla být nějaká „míra koncentrace“ publikačních a citačních výsledků (např. aplikací Harfindahlova indexu koncentrace).

V tabulce 6 uvádíme žebříček „Top 50“ českých ekonomů podle citačního skóre. Z 1 229 sledovaných ekonomů (včetně pracovníků soukromých institucí a nezařazených) má alespoň jeden citační záznam 260 pracovníků.

Tabulka 7 obsahuje výsledky analýzy vědeckého kapitálu sledovaných 22 institucí podle vážených publikačních a citačních záznamů.

TABULKA 6 „Top 50“ českých ekonomů podle citačního skóre

pořadí	příjmení	jméno	instituce	počet citačních záznamů			citační skóre
				celkem	zahraniční	domácí	
1	Zelený	Milan	UTB FME	604	604	0	852,848
2	Klaus	Václav	NA	174	100	74	251,091
3	Mareš	Milan	ÚTIA	77	63	14	113,913
4	Mejstřík	Michal	UK IES	69	53	16	104,881
5	Ortmann	Andreas	CERGE-EI	62	61	1	89,151
6	Hrnčíř	Miroslav	CNB	67	44	23	88,896
7	Mlčoch	Lubomír	UK IES	66	19	47	82,253
8	Benáček	Vladimír	NA	53	34	19	75,096
9	Lízal	Lubomír	CERGE-EI	46	37	9	71,718
10	Turnovec	František	UK IES	43	33	10	63,789
11	Frait	Jan	ČNB	55	1	54	58,609
12	Zemplinerová	Alena	CERGE-EI	43	36	7	56,755
13	Sojka	Milan	UK IES	47	1	46	56,303
14	Holman	Robert	VŠE FNH	48	1	47	56,290
15	Dědek	Oldřich	ČNB	43	17	26	56,055
16	Janáček	Kamil	NA	50	22	28	52,755
17	Šmídková	Kateřina	ČNB	47	11	36	52,400
18	Hanousek	Jan	CERGE-EI	49	20	29	51,810
19	Frait	Jan	ČNB	53	1	52	51,127
20	Engelmann	Dirk	CERGE-EI	11	11	0	50,234
21	Kotrba	Josef	NA	34	29	5	49,582
22	Mertlík	Pavel	NA	38	23	15	48,853
23	Čapek	Aleš	ČNB	33	18	15	47,503
24	Münich	Daniel	CERGE-EI	22	21	1	47,346
25	Mandel	Martin	VŠE FFU	38	8	30	45,645
26	Izák	Vratislav	VŠE FFU	34	8	26	41,429
27	Dlouhý	Vladimír	NA	27	19	8	40,297
28	Klacek	Jan	ÚTIA	33	6	27	39,750
29	Pelikán	Pavel	NA	22	20	2	38,319
30	Hájek	Mojmír	VŠEM CES	31	9	22	37,864
31	Jurajda	Štěpán	CERGE-EI	19	13	6	37,791
32	Dyba	Karel	VŠE FNH	26	23	3	37,215
33	Tříška	Dušan	NA	19	16	3	34,489
34	Vencovský	František	VŠE FFU	28	0	28	33,719
35	Holub	Tomáš	ČNB	30	6	24	33,440
36	Kaňková	Vlasta	ÚTIA	20	17	3	32,438
37	Kouba	Karel	UK IES	24	6	18	30,250
38	Bohatá	Marie	NA	23	18	5	28,757
39	Klvačová	Eva	VŠE FMV	24	19	5	27,116
40	Pospíšil	Jiří	ČNB	22	7	15	26,743
41	Hlaváček	Jiří	UK IES	17	10	7	26,696
42	Singer	Miroslav	NA	18	14	4	24,606
43	Kodera	Jan	VŠE FFU	22	0	22	24,529
44	Ježek	Tomáš	NA	16	7	9	23,827
45	Doktor	Pavel	VŠE FIS	13	13	0	23,164
46	Urban	Luděk	UK IES	18	6	12	23,140
47	Jílek	Josef	ČNB	20	2	18	22,117
48	Tomšík	Vladimír	NEWTON	16	2	14	19,241
49	Artl	Josef	VŠE FIS	18	1	17	19,200
50	Revenda	Zbyněk	VŠE FFU	16	0	16	18,576

TABULKA 7 Žebříček veřejných institucí podle průměrného celkového (citačního a publikačního) skóre (1994–2003)

pořadí	instituce	pracovníků	celkový počet záznamů			celkové skóre		(9)	(10)	(11)
			(4)	(5)	(6)	(7)	(8)			
(1)	(2)	(3)	celkem	zahraniční	domácí	absolutní	průměr	% pracovníků	% výkon	podíl (10)/(9)
1	CERGE-EI	21	480	340	140	629,840	29,99	1,74	14,40	8,26
2	UK FSV IES	22	493	186	307	592,690	26,94	1,83	13,55	7,42
3	ÚTIA	10	172	117	55	233,725	23,37	0,83	5,34	6,44
4	UTB FME	57	612	609	3	862,198	15,13	4,73	19,71	4,17
5	ČNB	54	663	192	471	667,838	12,37	4,48	15,27	3,41
6	VŠE FNH	38	165	39	126	188,230	4,95	3,15	4,30	1,36
7	VŠE FFU	78	286	25	261	317,971	4,08	6,47	7,27	1,12
8	VŠE FMV	78	190	40	150	207,807	2,66	6,47	4,75	0,73
9	VŠE FIS	85	181	42	139	202,092	2,38	7,05	4,62	0,65
10	VŠE FPH	86	97	6	91	104,486	1,21	7,14	2,39	0,33
11	MU ESF	26	24	9	15	29,612	1,14	2,16	0,68	0,31
12	VŠB EF	144	147	13	134	142,897	0,99	11,95	3,27	0,27
13	UHK FIM	13	10	3	7	11,632	0,89	1,08	0,27	0,25
14	VŠE FM	35	32	23	9	29,187	0,83	2,90	0,67	0,23
15	TUL HF	36	21	1	20	24,327	0,68	2,99	0,56	0,19
16	JČU FZ	46	19	1	18	21,331	0,46	3,82	0,49	0,13
17	SUO OPF	42	17	4	13	15,543	0,37	3,49	0,36	0,10
18	ČZU FPE	111	45	10	35	41,056	0,37	9,21	0,94	0,10
19	UJEP FSE	29	8	1	7	9,176	0,32	2,41	0,21	0,09
20	ZČU FE	54	14	0	14	16,941	0,31	4,48	0,39	0,09
21	UP FES	65	14	8	6	14,621	0,22	5,39	0,33	0,06
22	MZU FPE	75	11	1	10	11,715	0,16	6,22	0,27	0,04
	celkem	1 205	3 701	1 670	2 031	4 374,914	3,63	100,00	100,00	

Význam jednotlivých sloupců v tabulce je obdobný jako v tabulce 2 a 5 (jde v podstatě o agregaci těchto tabulek).

Pro úplnost v *tabulce 8* uvádíme žebříček „Top 50“ českých ekonomů podle citačního skóre. Z 1229 sledovaných ekonomů má alespoň jeden záznam (publikační a/nebo citační) 341 pracovníků.

4. Několik závěrečných poznámek

Pokud je řešitelům známo, jde v ČR o první pokus takto koncipované analýzy plošného rozsahu, se všemi problémy, které tento pokus přináší. ((Pokus o analýzu období 1993–2000 na základě domácí databáze RIV viz (Turnovec, 2002)).

Současný průzkum nechce hodnotit výkonnost jednotlivých pracovišť; je spíše sondou pokoušející se zjistit stav „vědeckého kapitálu“ na různých pracovištích. Zejména na pedagogických pracovištích nemůže být publikační výkonnost a citovanost jediným kritériem hodnocení. Motivací zvoleného postupu byla skutečnost, že v zahraničí jsou periodicky zpracovávány „rankiny“ ekonomických kateder a výzkumných pracovišť ((poslední analýzu evropských pracovišť a jejich srovnání s pracovišti v USA

pro Evropskou ekonomickou asociaci viz např. (Lubrano – Bauwens – Kirman – Protopopescu, 2003)). Příslušné analýzy vycházejí ze stejných údajů (mezinárodní citační a publikační databáze); měli bychom se zajímat, kde se z tohoto hlediska nacházíme. Tyto „žebříčky“ se budou brzy týkat i nás.

Problémem je nesporně volba a agregace použitých údajů. Záznamy v mezinárodních databázích nezachycují veškerou vědeckou produkci, není přesně známo, jak vznikají, kdo je vytváří apod. Lze však vycházet z hypotézy, že jsou lepším indikátorem přítomnosti na světovém akademickém trhu než domácí databáze či databáze jednotlivých pracovišť a že vědecký kapitál je z kvantitativního hlediska úměrný frekvenci výskytu v těchto mezinárodních databázích.

V našem přístupu je sledovanou jednotkou záznam; proto se pro agregaci používají váhy

$$(1 + \text{impaktový faktor})/(\text{počet autorů})$$

kteří berou do úvahy každý záznam a bonifikují jej impaktovým faktorem při zohlednění počtu autorů. Netvrdíme, že tento vzorec je nesporný. Na jedné straně mohou být výhrady k samotným impaktovým faktorům ((o jejich konstrukci viz např. (Kalaitzidakis – Mamuneas – Stenos, 2001)). Např. *Journal of Economic Literature* má IF okolo 5 (tj. na jeden článek publikovaný v JEL průměrně 5 citací v jiných časopisech), *Politická ekonomie* 0,235, zatímco IF časopisu *Nature* je okolo 40. Impaktový faktor vypovídá spíše o kvalitě (a sledovanosti) časopisu jako celku než o kvalitě jednotlivé publikace. Kapitoly v knižních publikacích a knihy impaktové faktory nemají atd. Námitky mohou být také proti zohledňování záznamů publikací bez impaktových faktorů, které poněkud diskriminují publikace v prestižnějších (impaktovaných) časopisech.

Zcela dokonalý systém neexistuje, ale jakýkoliv systém subjektivního, převážně expertního hodnocení má jeden závažný nedostatek: je vždy zpochybnitelný na základě výhrad vůči osobním odborným preferencím a zájmům hodnotitelů. V našem přístupu neurčujeme žádné váhy a vycházíme pouze z objektivně existujících parametrů, resp. z parametrů, na něž nemá nikdo v posuzované komunitě vliv: záznamů v databázích a impaktových faktorů. Domníváme se, že předložený přístup může být východiskem; můžeme diskutovat o jeho parametrech, ale principiálně jiný objektivní systém hodnocení vědeckého kapitálu a přítomnosti na světovém akademickém trhu neexistuje.

Shromážděná databáze poskytuje zajímavý materiál pro mnohem širší analýzy, než jen „ranking“ pracovišť. Umožňuje například sledovat tematické zaměření publikací českých ekonomů ((pokus o takovouto analýzu viz (Macháček, 2004)), jejich publikační návyky (kde publikují, v jakých jazycích apod.), jaké jsou faktory ovlivňující vědecký kapitál pracovišť (průměrné stáří pracovníků, kvalifikační struktura, užší specializace, vzdálenost od Prahy, úspěšnost v grantových soutěžích aj.), vývoj v čase.

Základním poznatkem vyplývajícím z výsledků analýzy je skutečnost, že objektivně existuje diferenciací českých ekonomických fakult a ústavů na „research oriented“ a „teaching oriented“ instituce. Vycházíme-li například

TABULKA 8 „Top 50“ českých ekonomů podle celkového (publikačního a citačního) skóre

pořadí	příjmení	jméno	instituce	počet publikačních záznamů		
				celkem	zahraniční	domácí
1	Zelený	Milan	UTB FME	3	3	0
2	Klaus	Václav	NA	19	10	9
3	Mareš	Milan	ÚTIA	16	9	7
4	Mejstřík	Michal	UK FSV IES	14	9	5
5	Ortmann	Andreas	CERGE-EI	21	21	0
6	Hrnčif	Miroslav	ČNB	13	10	3
7	Mlčoch	Lubomír	UK FSV IES	10	2	8
8	Benáček	Vladimír	NA	17	8	9
9	Turnovec	František	UK FSV IES	19	9	10
10	Lízal	Lubomír	CERGE-EI	12	8	4
11	Dědek	Oldřich	ČNB	18	6	12
12	Hanousek	Jan	CERGE-EI	37	24	13
13	Frait	Jan	ČNB	14	1	13
14	Holman	Robert	VŠE FNH	11	0	11
15	Janáček	Kamil	NA	24	3	21
16	Šmídková	Kateřina	CNB	23	6	17
17	Zemplinerová	Alena	CERGE-EI	12	6	6
18	Frait	Jan	ČNB	14	1	13
19	Sojka	Milan	UK FSV IES	10	1	9
20	Mandel	Martin	VŠE FFU	16	2	14
21	Izák	Vratislav	VŠE FFU	18	2	16
22	Mertlík	Pavel	NA	6	3	3
23	Kotrba	Josef	NA	6	4	2
24	Holub	Tomáš	ČNB	24	3	21
25	Engelmann	Dirk	CERGE-EI	4	4	0
26	Čapek	Aleš	ČNB	4	3	1
27	Münich	Daniel	CERGE-EI	6	3	3
28	Jurajda	Štěpán	CERGE-EI	12	10	2
29	Hájek	Mojmír	VŠEM CES	8	0	8
30	Klacek	Jan	ÚTIA	4	4	0
31	Kočenda	Evžen	CERGE-EI	29	13	16
32	Dyba	Karel	VŠE FNH	5	3	2
33	Vencovský	František	VŠE FFU	7	0	7
34	Dlouhý	Vladimír	NA	2	1	1
35	Pelikán	Pavel	NA	2	2	0
36	Tomšík	Vladimír	NEWTON	25	3	22
37	Kaňková	Vlasta	ÚTIA	7	6	1
38	Bohatá	Marie	NA	8	8	0
39	Tříška	Dušan	NA	3	0	3
40	Kouba	Karel	UK FSV IES	7	0	7
41	Jílek	Josef	ČNB	14	2	12
42	Urban	Luděk	UK FSV IES	9	2	7
43	Hlaváček	Jiří	UK FSV IES	7	1	6
44	Schneider	Ondřej	UK FSV IES	15	3	12
45	Klvačová	Eva	VŠE FMV	2	1	1
46	Singer	Miroslav	NA	8	5	3
47	Kodera	Jan	VŠE FFU	7	0	7
48	Pospíšil	Jiří	ČNB	1	0	1
49	Kotlán	Viktor	VŠB EF	14	1	13
50	Arlt	Josef	VŠE FIS	10	0	10

TABULKA 8 pokračování

pořadí	příjmení	citační záznamy			skóre		
		celkem	zahraníční	domácí	publikační	citační	celkové
1	Zelený	604	604	0	3	852,848	855,848
2	Klaus	174	100	74	20,689	251,091	271,779
3	Mareš	77	63	14	15,6348	113,913	129,548
4	Mejstřík	69	53	16	11,738	104,881	116,619
5	Ortmann	62	61	1	19,157	89,151	108,308
6	Hrnčíř	67	44	23	11,315	88,896	100,211
7	Mlčoch	66	19	47	10,929	82,253	93,182
8	Benáček	53	34	19	15,212	75,096	90,307
9	Turnovec	43	33	10	19	63,789	82,789
10	Lízal	46	37	9	8,52	71,718	80,238
11	Dědek	43	17	26	20,444	56,055	76,499
12	Hanousek	49	20	29	22,909	51,81	74,719
13	Frait	55	1	54	11,837	58,609	70,446
14	Holman	48	1	47	13,35	56,29	69,64
15	Janáček	50	22	28	16,359	52,755	69,114
16	Šmídková	47	11	36	16,04	52,4	68,44
17	Zemplinerová	43	36	7	8,995	56,755	65,749
18	Frait	53	1	52	11,837	51,127	62,964
19	Sojka	47	1	46	5,202	56,303	61,505
20	Mandel	38	8	30	14,714	45,645	60,359
21	Izák	34	8	26	18,506	41,429	59,935
22	Mertlík	38	23	15	6,64	48,853	55,493
23	Kotrba	34	29	5	4,624	49,582	54,206
24	Holub	30	6	24	19,388	33,44	52,828
25	Engelmann	11	11	0	2,362	50,234	52,597
26	Čapek	33	18	15	3,735	47,503	51,238
27	Münich	22	21	1	2,767	47,346	50,113
28	Jurajda	19	13	6	10,975	37,791	48,766
29	Hájek	31	9	22	6,775	37,864	44,64
30	Klacek	33	6	27	3,5	39,75	43,25
31	Kočenda	12	4	8	26,885	15,177	42,062
32	Dyba	26	23	3	4,763	37,215	41,978
33	Vencovský	28	0	28	8,153	33,719	41,872
34	Dlouhý	27	19	8	1,5	40,297	41,797
35	Pelikán	22	20	2	2,778	38,319	41,097
36	Tomšík	16	2	14	21,576	19,241	40,817
37	Kaňková	20	17	3	8,276	32,438	40,714
38	Bohatá	23	18	5	9,618	28,757	38,375
39	Tríska	19	16	3	3,582	34,489	38,071
40	Kouba	24	6	18	6,47	30,25	36,72
41	Jílek	20	2	18	12,951	22,117	35,068
42	Urban	18	6	12	9,817	23,14	32,957
43	Hlaváček	17	10	7	4,144	26,696	30,84
44	Schneider	16	1	15	11,939	17,433	29,371
45	Klvačová	24	19	5	1,973	27,116	29,088
46	Singer	18	14	4	4,133	24,606	28,739
47	Kodera	22	0	22	4,2	24,529	28,728
48	Pospíšil	22	7	15	1,293	26,743	28,036
49	Kotlán	15	0	15	12,536	14,825	27,361
50	Arlt	18	1	17	7,34	19,2	26,54

TABULKA 9 (1. skupina) Vysoce nadprůměrná vybavenost vědeckým kapitálem

po- řadí	instituce	pracov- níků	publikační záznamy			publikační skóre		(9)	(10)	(11)
			(4)	(5)	(6)	(7)	(8)			
			cel- kem	zahra- niční	domá- cí	absolutní	průměr	% pra- covníků	% výkon	podíl (10)/(9)
1	CERGE-EI	21	182	121	61	155,01	7,38	1,74	16,97	9,74
2	UK FSV IES	22	156	44	112	131,05	5,96	1,83	14,35	7,86

TABULKA 10 (2. skupina) Průměrná vybavenost vědeckým kapitálem

po- řadí	instituce	pracov- níků	publikační záznamy			publikační skóre		(9)	(10)	(11)
			(4)	(5)	(6)	(7)	(8)			
			cel- kem	zahra- niční	domá- cí	absolutní	průměr	% pra- covníků	% výkon	podíl (10)/(9)
5	VŠE FNH	38	52	6	46	42,15	1,11	3,15	4,62	1,46
6	VŠE FFU	78	79	7	72	77,50	0,99	6,47	8,49	1,31
7	VŠE FIS	85	81	13	68	74,67	0,88	7,05	8,18	1,16
8	VŠE FMV	78	63	12	51	63,08	0,81	6,47	6,91	1,07
9	UHK FIM	13	9	3	6	10,40	0,80	1,08	1,14	1,06
10	MU EF	26	13	5	8	14,03	0,54	2,16	1,54	0,71

TABULKA 11 (3. skupina) Velmi podprůměrná vybavenost vědeckým kapitálem

po- řadí	instituce	pracov- níků	publikační záznamy			publikační skóre		(9)	(10)	(11)
			(4)	(5)	(6)	(7)	(8)			
			cel- kem	zahra- niční	domá- cí	absolutní	průměr	% pra- covníků	% výkon	podíl (10)/(9)
11	VŠB EF	144	65	11	54	56,46	0,39	11,95	6,18	0,52
12	VŠE FPH	86	25	3	22	22,23	0,26	7,14	2,43	0,34
13	VŠE FM	35	8	7	1	7,09	0,20	2,90	0,78	0,27
14	TUL HF	36	6	0	6	7,04	0,20	2,99	0,77	0,26
15	JČU FZ	46	4	0	4	4,12	0,09	3,82	0,45	0,12
16	ČZU FPE	111	14	2	12	6,73	0,06	9,21	0,74	0,08
17	SUO OPF	42	6	3	3	2,52	0,06	3,49	0,28	0,08
18	UTB FME	57	3	3	0	3,00	0,05	4,73	0,33	0,07
19	UJEP FSE	29	1	1	0	1,00	0,03	2,41	0,11	0,05
20	MZU FPE	75	3	1	2	2,35	0,03	6,22	0,26	0,04
21	UP FES	65	3	3	0	1,83	0,03	5,39	0,20	0,04
22	ZČU FE	54	1	0	1	1,06	0,02	4,48	0,12	0,03

z tabulky 2 (publikační skóre), můžeme jasně identifikovat tři skupiny (neuvážujeme zde ČNB a ÚTIA, které nejsou pedagogickými pracovišti) – viz tabulka 9, 10 a 11.

Zatímco 1. skupina reprezentuje zhruba 3,76 % z celkového počtu pracovníků těchto 20 vzdělávacích institucí a 41,86 % z jejich celkových publikačních výstupů (měřených celkovým publikačním skóre), 2. skupina reprezentuje 25,59 % pracovníků a 39,19 % publikačních výstupů a 3. skupina

70,64 % pracovníků a 18,95 % publikačních výstupů. Podobné výsledky (s výjimkou „anomálie Milana Zeleného“) získáme i z analýzy citačních výstupů.

Objektivní existenci na výzkum zaměřených a na výuku zaměřených vysokoškolských pracovišť by měla odpovídat struktura financování vysokoškolských pracovišť. Financování výzkumu na vysokých školách by mělo vycházet nejen z dobrých úmyslů jednotlivých pracovišť pro budoucnost, ale také z již existující akumulace vědeckého kapitálu za delší období; podobně i politika grantových agentur atd.

Ve světě je výrazná diferenciací vysokých škol a fakult podle kritéria vědeckého kapitálu zcela normálním jevem a nevidíme důvody, proč by tomu u nás mělo být jinak. Právě úsilí fakult dostat se z „méně prestižní“ do „prestižnější“ kategorie může být hnací silou, jež podporuje konkurenci.

Pravidelné hodnocení vědeckého kapitálu pedagogických a výzkumných pracovišť a výkonnosti jednotlivců profesionální agenturou, zcela nezávislou na těchto institucích, například Grantovou agenturou ČR, by nepochybně prospělo utváření konkurenčního prostředí v oblasti vědy a výzkumu.

LITERATURA

GREGOR, M. (2005): *Problémy měření vědecké výkonnosti: publikační a citační rankingy ekonomických pracovišť*. Příspěvek na semináři ČSE „Problémy ekonomiky vědy a vzdělávání“, Praha 26. 9. 2005.

KALAITZIDAKIS, P. – MAMUNEAS, T. P. – STENOS, T. (2001): Ranking Academic Journals and Institutions in Economics. *University of Cyprus*, Nicosia, Department of Economics, *Discussion Paper*, no. 2001-10.

LUBRANO, M. – BAUWENS, L. – KIRMAN, A. – PROTOPODESCU, C. (2004): Ranking Economic Departments in Europe: A Statistical Approach. *European Economic Association Report*.

MACHÁČEK, M. (2004): Komparace tematické struktury časopiseckých publikací českých a evropských ekonomů. *Politická ekonomie*, roč. 52, 2004, č. 1, ss. 74–90.

NEARY, J. P. – MIRRLEES, J. A. – TIROLE, J. (2003): Evaluating Economics Research in Europe: an Introduction. *Journal of the European Economic Association*, vol. 1, 2003, no. 6, pp. 1239–1249.

TURNOVEC, F. (2002): Economics in the Czech Republic. In: Kaase, M. – Sparschuh, V. (eds.): *Three Social Science Disciplines in Central and Eastern Europe*. Berlin, Social Science Information Centre, 2002, pp. 50–64.

TURNOVEC, F.: (2004a): Economic Research in the Czech Republic: Entering International Academic Market. In: *Quantitative Methods in Economics*. Bratislava, Slovak Society for Operations Research, 2004, pp. 187–194.

TURNOVEC, F. (2004b): Česká ekonomická věda na mezinárodním akademickém trhu: měření vědeckého kapitálu vysokoškolských a dalších výzkumných pracovišť. In: Kotábová, V. – Pražová, I. – Schneider, O. (eds.): *Rozvoj české společnosti v Evropské unii*. Praha, Matfyzpress, 2004, ss. 77–84

SUMMARY

JEL classification: A11, P2

Keywords: citation – impact factor – publication – ranking – research capital

Institutional Research Capital and Individual Performance of Economists in the CR

František TURNOVEC – Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University,
Prague (turnovec@fsv.cuni.cz)

This paper presents the results of a methodological evaluation of the research capital of Czech economics departments and research institutions, and of the research performance of individual Czech economists, as measured by publication history and citation records in international databases, and weighted using so-called journal impact factors.